

SPRINT nieuwsbrief 31, juni-juli-augustus 2016

Met deze nieuwsbrief willen wij u op de hoogte houden van nieuwe ontwikkelingen binnen het ResearchCenter SPRINT.

Herman Kuis, secretaris SPRINT

In dit nummer:

- ◆ **Hans Rietman, nieuwe medisch directeur SPRINT**
- ◆ **Derde SPRINT-productvalorisatiesessie in Roden**

► **SPRINT op bezoek bij WHO in Genève** **WHO-label voor SPRINT?**

De WHO (World Health Organisation) heeft veel aandacht voor de ontwikkeling van medical devices om daarmee de gezondheid van de wereldburger te bevorderen. Zeer recent is een Priority Assistive Products List (APL) opgesteld die op het 68e World Health Assembly van de WHO zal worden gepresenteerd. In deze lijst staan 50 medical devices, die iedereen overal ter wereld zou moeten kunnen gebruiken. Helaas is dat nog niet het geval. Het GATE-initiatief (Global Cooperation on Assistive TEchnology) moet hier verandering in brengen. Daarnaast wil het GATE-initiatief de "WHO strategy on people-centered, integrated health services across the life span, as well as action plans on non-communicable diseases, ageing and health, disability and mental health" ondersteunen. Instituten die het GATE-initiatief kunnen ondersteunen met onderzoek en productontwikkeling kunnen in aanmerking komen voor erkenning als "collaborating center" en zijn dan gerechtigd om het WHO-label te dragen. SPRINT lijkt dit initiatief prima te kunnen ondersteunen.

SPRINT Collaborating center WHO

Dankzij de goede contacten van SPRINT met de WHO (voormalig Hoofdinspecteur van de IGZ Josée Hansen is lid van de advisory board van SPRINT en werkt tegenwoordig bij de WHO) waren wij uitgenodigd naar Genève te komen om SPRINT te presenteren en te bespreken of SPRINT in aanmerking komt voor de status als "collaborating center". Bart Verkerke, Technisch-wetenschappelijk directeur van SPRINT, sprak met Josée Hansen en met Chapal Khasnabis (foto links), Technical Officer van WHO en initiatiefnemer van het GATE-initiatief. Van hem kregen we ook alvast de Priority Assistive Products List. Volgens Chapal maakt SPRINT een goede kans om "WHO collaborating center" te worden. We gaan nu een beleidsplan opstellen en insturen. Dit plan wordt over twee jaar geëvalueerd. Als blijkt dat we in staat waren dit beleidsplan uit te voeren, zijn we gerechtigd het WHO-label te dragen. Over twee jaar hoort u hier meer van meer.

► **Langer actief door innovatie in zorg en beleid**

Volgens de laatste schattingen hebben ruim 5 miljoen Nederlanders één of meerdere chronische aandoeningen. In 2030 is dat aantal naar verwachting zelfs opgelopen tot 7 miljoen. Het aantal groeit en leidt te vaak tot uitval op

het werk. Over het hoe en wat en over mogelijke oplossingen voor 'chronisch ziek en de werkplek' organiseerde Fit_for Work Nederland samen met de Sociaal Economische Raad (SER) een conferentie over langer actief door innovatie in zorg en beleid. Advies voor verbetering: werkgevers en werknemers moeten samen het onderwerp 'chronisch ziek en de werkplek' bespreekbaar maken. En: sociale en technologische innovaties in de zorg-sector kunnen wezenlijk bijdragen aan actief en gezond ouder worden, langer doorwerken en werkbehoud. Zorg dat werkgevers, wetenschappers en zorgondernemers met elkaar in contact komen om samen oplossingen te realiseren. 'Een oproep tot publiek-private samenwerking die binnen SPRINT al wordt geëffectueerd en tot succesvolle producten leidt,' stelt Bart Verkerke, die de conferentie bijwoonde, tevreden vast. Een verslag vindt u [hier](#)

► **Derde SPRINT productvalorisatie-meting**

In de Health Hub Roden bogen begin juni SPRINT-partners, investeerders, beleidsmakers, productontwikkelaars en wetenschappers zich over de vraag hoe SPRINT kansrijke prototypen van zorginnovaties op de markt kan brengen.

Tijdens de bijeenkomst staat de haalbaarheid van een marketing-groep centraal. Deze marketing-groep moet voor kansrijke prototypen een bedrijf zoeken, die dit prototype kan vermarkten. Wie doet wat? Tijdens eerdere meetings is de haalbaarheid besproken om prototypen te vermarkten via een afgeschermd internetsite of via een productjamsessie waarin producten live worden gepitched voor investeerders. In een levendige en open discussie in de mooie Health Hub is de conclusie dat actief gezocht moet worden naar een goede marktpartij, via de inkoopafdeling van het UMCG, via bedrijven als Lavoisier en door te googelen. Advies: ga bij het ontwikkelen van een zorgproduct meer uit van marktgerichtheid en minder van probleemgerichtheid. Hou de sociale media in de gaten voor nieuwe zorgtrends. Benader deze bedrijven die al marktleider zijn in een specifiek zorgsegment in een vroeg stadium bij productontwikkeling. Zij willen vaak wel investeren. Presenteer nieuwe zorgproducten als aanvulling binnen een bestaande zorglijn. Op de sessie werden vier producten gepresenteerd om de waarde-van-kennis-discussie te concretiseren: de SPRINT-schaatsgame voor de balustraining voor ouderen, een draagbare infuus(pomp) om de infuuspaal te vervangen, slimme werkkleding waarin sensoren zitten die werkhouding analyseren en het door het UMCG Centrum voor Revalidatie ontwikkelde Therapeutisch Instrument voor Apraxie van de Spraak (TIAS) ten behoeve van de logopedische therapie van patiënten met spraakapraxie. Een instrument dat de tongen losmaakt. Is deze zorginnovatie ook niet geschikt voor afasiepatiënten? Of toepasbaar voor vluchtelingen die de Nederlandse taal moeten leren? Een van de aanwezigen op de sessie bood aan via zijn contacten het instrument bij het Rode Kruis te introduceren. Spannend. Wordt vervolgd.

Interview met Hans Rietman, medisch-directeur SPRINT

Zorginnovaties die straatbeeld bepalen

‘Mensen met een beperking mobiel maken en hun zelfredzaamheid maximaliseren. Dat is de drive naar onderzoek die ik als revalidatiearts inmiddels meer dan 30 jaar ervaar en die mijn leergierigheid naar het ontwikkelen van nieuwe zorgproducten alleen maar doet toenemen.’

Prof. Hans Rietman is de nieuwe medisch-wetenschappelijk directeur van SPRINT. Hij neemt het stokje over van Prof. Klaas Postema, UMCG, die vorige maand afscheid nam. De leerstoel van Hans Rietman is Rehabilitation Medicine and Technology en hij is verbonden aan de vakgroep Biomechanical Engineering van de Universiteit Twente en tevens bij het onderzoeksinstituut Roesingh Research and Development (RRD). De Enschedese hoogleraar en RRD zijn vanaf de start bij SPRINT betrokken binnen diverse onderzoeksprojecten. De eerste resultaten vanuit onderzoek zijn inmiddels afgerond of in een vergaande ontwikkelfase.

Straatbeeld bepalend

Zorginnovaties die het straatbeeld gaan bepalen. Rietman: ‘De door SPRINT ontwikkelde intelligente enkel-voet-orthese (EVO) ondersteunt mensen met een slappe verlamming van de enkelspiers bij het afzetten en optillen van de voet bij enkelbewegingen die de persoon zelf niet meer kan uitvoeren. Deze intelligente EVO kan ook worden gebruikt bij het opstaan vanuit een stoel, traplopen en autorijden. Bedrijven hebben zich inmiddels gemeld om de EVO in productie te nemen.’

En bij de vakgroep Biomechanical Engineering van de Universiteit Twente promoveert binnenkort een student op het SOPHIE-project (Slimme Ondersteunende Fiets voor Ouderen). Binnen het SOPHIE-project wordt onderzoek gedaan naar het ontwerp van een computer-fiets-mens-model om het fietsen en stabiliteit verhogende maatregelen te kunnen simuleren. Rietman: ‘Op basis van computermodellen en tests met gebruikers is er nu een ondersteunende fiets op de markt met een dynamisch zadel. Het zadel gaat automatisch omhoog of omlaag bij de kracht van afzet wat de stabiliteit van het fietsen sterk verbetert.’ SPRINT-partner INDES is verantwoordelijk voor de productontwikkeling.

Meerwaarde voor ouderen

Naast het ontwikkelen van ondersteunende medical devices voor mensen die al een beperking hebben, ontwikkelen RRD en SPRINT apparatuur voor oudere mensen die een hoog risicoprofiel hebben om gezondheidsproblemen te krijgen vanwege hun leeftijd. In het SPRINT-project Cyclist Road-User Interaction Support (CRUISer) wordt slimme technologie in de fiets geplaatst die moet leiden naar een veiligheidssysteem dat ondersteuning biedt voor de oudere fietser tijdens de interactie met andere weggebruikers. Denk aan veiligheidsproducten die (in)direct ingrijpen

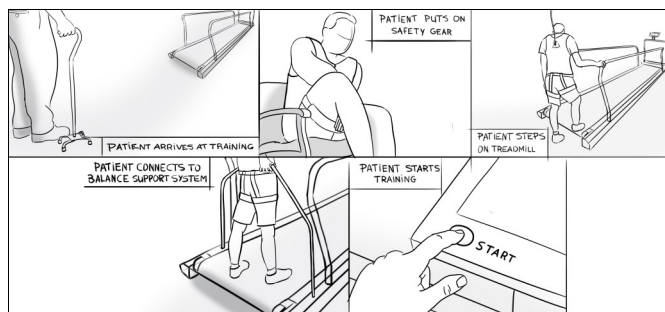
op de fietsbalans, die de fietser zelf of zijn of haar medegebruiker waarschuwen of een automatisch fietssnelheid aanpassend systeem.

Alle partners betrokken bij het eindproduct

Het Center voor ResearchExcellence SPRINT is na 5 jaar goed onderweg, concludeert Rietman dan ook content. Het geheim is en blijft samenwerking en multidisciplinair onderzoek. Rietman: ‘SPRINT biedt zijn partners de context van een proeftuin waarin kennis en kunde vanuit meerdere invalshoeken hun input leveren voor innovatieve oplossingen. Bij SPRINT zijn alle partners bij de eindfase van het product betrokken: bedrijven, therapeuten, medici, wetenschappers, werktuigbouwkundigen, fysiotherapeuten, sociologen en psychologen voor gedragsanalyse, orthopedische instrumentenmakers, studenten en de patiënten zelf. In de zorgproeftuin is niet alleen ruimte om nieuwe producten te ontwikkelen, maar het biedt ook de mogelijkheid voor het doen van klinische testen en het uitproberen van het product bij patiënten. Deze context, die uniek is binnen de revalidatiewereld in Nederland, geeft het onderzoek binnen SPRINT grote meerwaarde en zorgt dat deze vorm van open innovatie tot onderscheidende zorginnovaties leidt. Neem het SAFE-project.’

Zelfredzaamheid

Rietman: ‘Binnen het SPRINT-project Self-Administered Functional walking Exercise (SAFE) is een loopband ontwikkeld die als trainingstool ingezet kan worden om mensen die een beroerte hebben gehad te ondersteunen bij loopoefeningen die ze zelf in semi-klinische setting zonder begeleiding kunnen doen. Een interessante tool voor revalidatiecentra en fysiotherapiepraktijken.’

SAFE-project: loopband als trainingstool

Slimme hoepelrolstoel

En samen met INDES heeft RRD een slimme hoepelrolstoel ontwikkeld. De traditionele rolstoel wordt nog wel door de hand zelfstandig voortbewogen, maar krijgt ondersteunende elektrische aandrijving zoals bij een e-bike. Die extra ondersteuning verlicht het schoudergewricht bij het voortbewegen van de rolstoel wat klachten aan de schouderbladen vermindert of voorkomt. Innovatie. En de patiënt die is tevreden. Rietman glimlacht: ‘Laatst kwam ik in de stad een mevrouw tegen die bij me op spreekuur was geweest met schouderklachten. Ze reed al jaren in zo’n traditionele rolstoel. Met de rolstoel met ondersteunende elektrische aandrijving waren de klachten sterk verminderd tot verdwenen en durfde ze met de rolstoel weer alleen van huis naar de stad en terug. Dan besef je dat simpele innovatie mensen inderdaad hun mobiliteit, zelfredzaamheid en daarmee de kwaliteit van leven terug kan geven.’ Informatie: Hans Rietman, J.S.Rietman@rrd.nl

Lopende en nieuwe projecten SPRINT

Kijk voor de laatste updates van lopende projecten op onze website. U kunt via de website ook nieuwe projecten aanmelden. De eerstvolgende SPRINT-nieuwsbrief verschijnt in september.